

BRF Knutsgården i Lund

Riskbedömning

Anticimex Rått Hund

Kartläggning råttor i utemiljö

Utförd 240822 av hundförande skadedjurstekniker med detekterande råttsochhundar som verktyg

Riskbedömning

Bostadsrättsförening med lägenheter, butiker och parkeringsyta belägen i en stadsmiljö med känd hög aktivitet av råttor. Orsaken till den höga aktiviteten av råttor i stadsmiljön är stor tillgång på föda i papperskorgar, avfallshanteringar och skräp på marken samt gott om skyddande ställen för boplatser i växtlighet, mark och byggnader. Risken att dessa råttor sprider sig till bostadsrättsföreningen där de kan orsaka gnagskador, kontaminering och olägenhet är hög.

Bostadsrättsföreningen har en historik av problem med råttor i avloppssystemet och på innergården. Åtgärder som vidtagits är att etablera Anticimex Smartboxar på innergården och Anticimex Smartpipes i avloppssystemet. Smartboxar är elektriska råttfällor för flerfångst ovan mark och Smartpipes är elektriska råttfällor som avlivar råttor i avloppssystemet. På så sätt hålls aktiviteten av råttor inom bostadsrättsföreningen nere på ett effektivt sätt över tid.

Fastigheten är gedigen och välskött. Dock så utgör de ej rättsäkra ventilerna en mycket hög risk att råttor tar sig in i fastigheten där de kan orsaka gnagskador, kontaminering av material och olägenhet för boende och verksamheter. Ventilerna är heller inte insektssäkra vilket ger hög risk för att getingar/humlor bygger bo med risk för sticksador och allergiska reaktioner som följd. Dessutom kan förrådsskadeinsekter ta sig in i fastigheten via de ej insektsäkra ventilerna och orsaka skador på förvarat material i förråd.

Innergården är välskött. Växtligheten är dock riklig och tät vilket utgör en skyddad miljö för råttor att uppehålla sig på platsen och ger möjligheter till boplatser. Det finns också bärbuskar, fruktträd och fröställningar som utgör föda för råttor och ger dem anledning att etablera sig på platsen. Risk för olägenhet för boende och verksamhetspersonal.

Ett stort antal bilar är parkerade på innergården. Det finns risk att råttor tar sig in i parkerade bilar där de kan orsaka gnagskador, kontaminering och olägenhet.

En mängd byggmaterial förvaras på marken i nuläget vilket ger råttor skydd att tryggt uppehålla sig på platsen. Risk för gnagskador, kontaminering och olägenhet.

En caféverksamhet har enligt egen utsago en sedan någon månad tillbaka en ny rutin att ställa ut sopor utanför sin dörr i några timmar dagligen medan lokalen städas. Det ger råttor fri tillgång på föda vilket ger råttor anledning att etablera sig på platsen. Risk för att råttantalet snabbt och ständigt ökar vilket utgör olägenhet och ger gnagskador och kontaminering.

Avfallshanteringen är i övrigt rättsäker så länge sopor slängs i befintliga containers och luckorna stängs samt att marken runt omkring containers hålls ren.

Den ena grannfastigheten har riklig växtlighet och den andra har ett mycket stort ej råttsäkert trädäck. Båda dessa faktorer erbjuder råttor skyddade platser att uppehålla sig på och att finna boplatser inunder. Att ha dessa för råttor attraktiva faktorer i grannfastigheterna innebär hög risk att eventuella råttor därifrån besöker bostadsrättsföreningens innergård. Risk för olägenhet.

Sammanfattningsvis har bostadsrättsföreningen ett välfungerande skydd mot råttor utvändigt med Anticimex Smartboxar på innergården men behöver vidta åtgärdande och förebyggande åtgärder för att göra platsen mindre attraktiv för råttor. Det är genom att minimera levnadsförutsättningarna för råttor på en plats som platsen blir mindre attraktiv för dem. Levnadsförutsättningar som råttor behöver är föda, skydd och vatten. En bra devis att ha med sig är att "ju mer föda, skydd och vatten desto fler råttor". Vatten är svårt att aktivt få bort så det är föda och skydd man ska fokusera på att minimera. Att tänka på är att Smartboxarna bygger på att råttor ska söka skydd i dem. Därför får man ökad effekt av Smartboxarna om annat skydd på platsen minskar.

Se separat dokument för konkreta och effektiva åtgärdsförslag.

KARTLÄGGNING BASERAD PÅ INSPEKTION MED RÅTHUNDAR

INNERGÅRD

Anticimex rått hundar detekterade **hög aktivitet** av råttor:

- Vid kortsidan där caféverksamheten ligger
 - Invid fasad
 - På trappor och avsatser
 - Under aggregat
 - I buskage
- Längsmed långsida mot grannfastigheter
 - I material på marken
 - Grannfastighetens grönyta
 - Grannfastighetens trädäck
 - Omkring avfallshantering

Anticimex rått hundar detekterade **medelhög aktivitet** av råttor:

- På parkeringsytan
 - I buskage
- Längsmed långsida med lägenheter och verksamheter
 - Invid fasad
 - På trappor och avsatser
- Vid kortsida mot centralstationen
 - I växtlighet
 - I låda med oanvända matavfallspåsar
 - På trappa

YTTRE FASAD

- Anticimex Rått hundar detekterade **hög aktivitet** av råttor
 - Längs med fasad där t ex caféverksamhet ligger
 - Detekterad aktivitet i ventil vid uteservering
 - Längs med fasad mot centralstation
- Anticimex Rått hundar detekterade **medelhög aktivitet** av råttor
 - Längs med fasad på Bytaregatan

Röda kryss = sannolikt aktiva råttbon

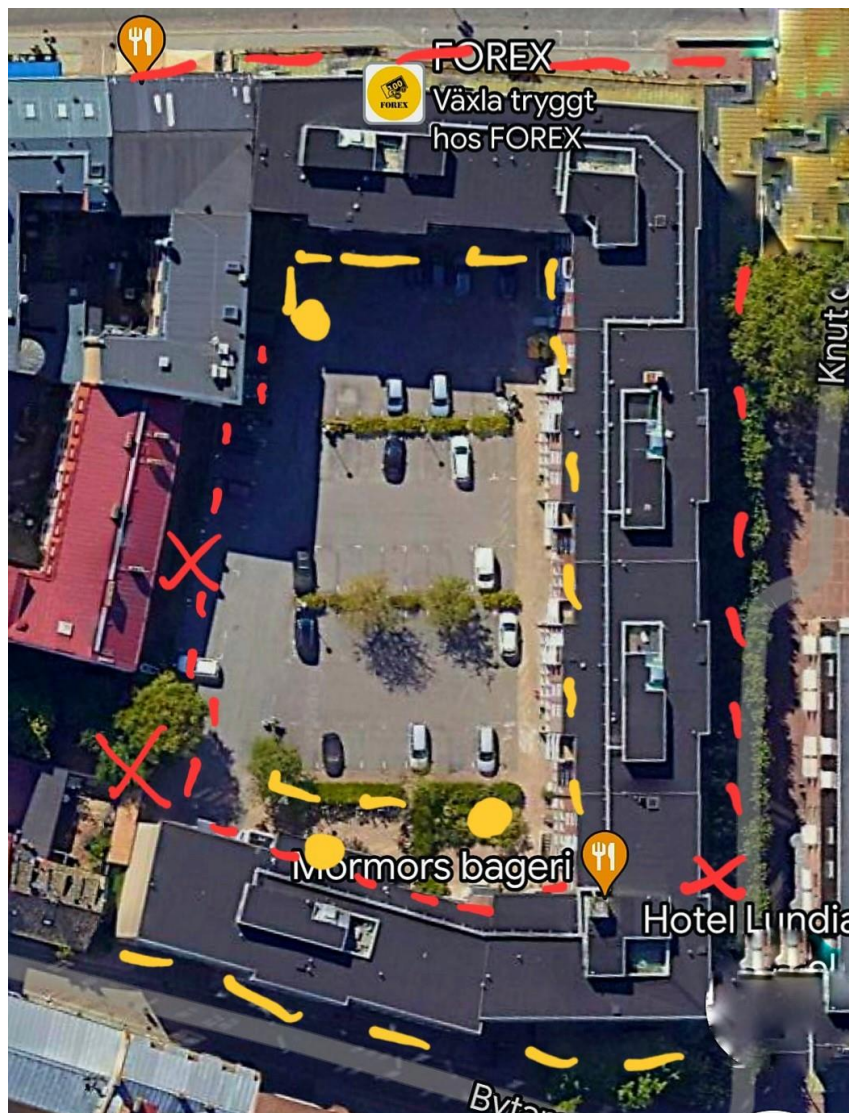
Röda streck = råttstråk med hög aktivitet

Gul prick = uppehållsplats för råttor

Gula streck = råttstråk med medelhög aktivitet

Anticimex Råtthundar synliggjorde ca 8 råttor under inspektionen och avlivade 2 råttor.

Sannolikt är det ett 20tal råttor som uppehåller sig på innergården och betydligt fler i stadsmiljön på utsidan av fastigheten.

Konklusion

Den upplevda ökningen av aktivitet av råttor på innergården orsakas sannolikt främst av att caféverksamheten har fått ändrade städrutiner som innebär att sopor står utomhus under flera timmar varje dag medan lokalerna städas. Först när städningen är klar tas soporna ner till avfallshanteringen. Detta enligt butikschefen. Detta förfarande innebär att råttor får fri tillgång till föda under några timmar varje dag och det orsakar att råttorna etablerar sig på platsen. Råttorna använder innergårdens växtlighet som skydd för att tryggt röra sig över innergården och för att anlägga skafferier med föda som de samlar. Det finns i nuläget också en mängd byggmaterial på marken som råttor också kan finna skydd och samla skafferier i. Sannolikt bor råttorna i ena grannfastighetens växtlighet och/eller under andra grannfastighetens ej råttsäkra trädäck.

Då man ej kan påverka grannfastigheternas förehavanden är det av största vikt att bostadsrättsföreningen vidtar egna åtgärder för att minimera innergårdens attraktivitet för råttor att uppehålla sig på. Den viktigaste åtgärden är att se till att caféverksamheten hanterar sitt avfall på ett råttsäkert sätt så att råttor ej får föda där. Därefter är det viktigt att bostadsrättsföreningen minimerar den födotillgång som innergårdens växtlighet innebär. Lika viktigt är det att växtligheten minimeras och hålls minimerad över tid så att råttorna inte får möjlighet att röra sig skyddat på området. Om födotillgången och den skyddade miljön minskar så minskar även råttornas intresse för platsen.

Det är bekräftat att råttor tar sig in i minst en av ventilerna i fastighetens fasad; den vid caféverksamhetens uteservering. Sannolikt tar sig råttor in i fler ventiler än så då ventilerna till största del ej är råttsäkra. Om växtligheten på innergården minskar kommer råttorna att söka efter nya skyddade platser och då är sannolikt fasadens ventiler de som råttorna kommer finna som attraktiva. Att ersätta befintliga ej råttsäkra ventiler med råttsäkra är därför en mycket god och kostnadseffektiv insats för att både åtgärda och förebygga aktivitet av råttor inuti fastigheten.

Nolltolerans vad det gäller råttor på innergården är inte rimlig då platsen är belägen i stadsmiljö där råttor är ett naturligt inslag. Med nämnda åtgärder gjorda och med de etablerade Smartboxarna som avlivar råttor är dock chansen mycket god att antalet råttor på platsen hålls på en icke besvärande nivå. Om inget görs riskerar dock råttantalet växa till ett antal som orsakar stor risk för gnagskador, kontaminering och olägenhet för boende och verksamheter inom bostadsrättsföreningen.